

ปัจจัยจูงใจในการปฏิบัติงานของครูมัธยมศึกษาในท้องถิ่นดารา

นางสาวปรัชญา สิมอาจารย์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาวิจัยการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2531

ISBN 974-569-431-2

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

014069

117454578

MOTIVATING FACTORS FOR TEACHERS TO WORK IN
SECONDARY SCHOOLS IN REMOTE AREAS

Miss Praty Simajan

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Research
Graduate School
Chulalongkorn University

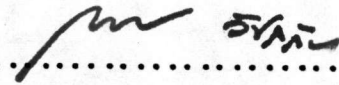
1988

ISBN 974-569-431-2

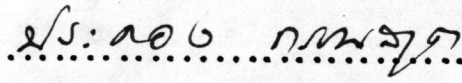
หัวข้อวิทยานิพนธ์   บัณฑิตตั้งใจในการปฏิบัติงานของครุมัธยมศึกษาในท้องถิ่นคาร
โดย   นางสาวปรัชญา สิวาจารย์
ภาควิชา   วิจัยการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา   ศาสตราจารย์ ดร.สมหวัง พิธิยานุวัฒน์
    นายกมล อธิโสภา

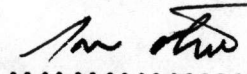
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรไภย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ประคอง กรรรณสุต)

.... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ศาสตราจารย์ ดร.สมหวัง พิธิยานุวัฒน์)

.... อาจารย์ที่ปรึกษา
(นายกมล อธิโสภา)

.... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ สุภาพ วาดเขียน)

วิทยานิพนธ์ : ปัจจัยสูงใจในการปฏิบัติงานของครูมัธยมศึกษาในท้องที่กันดาร
(MOTIVATING FACTORS FOR TEACHERS TO WORK IN SECONDARY SCHOOLS IN
REMOTE AREAS) อ.ที่ปรึกษา : ศ.ดร.สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ นายกมล ธิโลภา, 124 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของโรงเรียนมัธยมศึกษาในท้องที่กันดาร และ
ภูมิหลังของครูมัธยมศึกษา ศึกษาปัจจัยสูงใจในการปฏิบัติงานของครูมัธยมศึกษาในท้องที่กันดาร รวมทั้ง
เปรียบเทียบปัจจัยสูงใจในการปฏิบัติงานของครูมัธยมศึกษาที่ปฏิบัติงานในท้องที่กันดารกับไม่กันดาร โดย
ศึกษาในกลุ่มตัวอย่างครูมัธยมศึกษาท้องที่กันดารจำนวน 75 คน และครูมัธยมศึกษาในท้องที่ไม่กันดารจำนวน
113 คน เก็บรวบรวมข้อมูลจากครูมัธยมศึกษาในท้องที่กันดารโดยการสัมภาษณ์ และส่งแบบสอบถามไปยัง
ครูมัธยมศึกษาท้องที่ไม่กันดาร วิเคราะห์ข้อมูลโดยการคำนวณค่า ความถี่ สัดส่วน ร้อยละ ตัวกลาง เลขคณิต
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์การกระจาย โคล้แควร์ สัมประสิทธิ์ความถี่เงื่อนไข สถิติซี และสถิติที

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. โรงเรียนมัธยมศึกษาในท้องที่กันดารเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก มีครูช้ายมากกว่าครูหญิง
ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ครูส่วนใหญ่มีประสบการณ์การสอนต่ำกว่า 3 ปี โรงเรียนส่วนใหญ่
มีอัตราส่วนครูต่อนักเรียน ครูต่อห้องเรียน และนักเรียนต่อห้องเรียนเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน
2. ปัจจัยสูงใจที่สำคัญของครูมัธยมศึกษาที่ปฏิบัติงานในท้องที่กันดาร ได้แก่ ความมั่นคงปลอดภัย
การได้รับการยอมรับในโรงเรียนและสังคม ความมุ่งหวังหรืออุดมคติในการทำงานและในชีวิต การถือ
กรรมสิทธิ์ที่อยู่อาศัย การพักผ่อนและนันทนาการ ความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน และการได้รับการ
ยกย่องนับถือ

ภาควิชา ..... ศึกษาศาสตร์
สาขาวิชา ..... สถิติการศึกษา
ปีการศึกษา 2531

ลายมือชื่อนิติศ .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....

PRATYA SIMAJAN : MOTIVATING FACTORS FOR TEACHERS TO WORK IN SECONDARY SCHOOLS IN REMOTE AREAS. THESIS ADVISOR : PROF. SOMWUNG PITIYANUWAT, Ph.D., MR. KAMOL DHISOPHA, 124 PP.

The purposes of this research were to study the conditions of the secondary schools in remote areas and backgrounds of the secondary school teachers, to study motivating factors for the secondary school teachers in remote areas and, to compare motivating factors of the secondary school teachers who work in remote and non-remote areas. The subjects were 75 secondary school teachers in remote areas and 113 teachers in non-remote areas. Data from the Secondary school teachers in the remote areas and non-remote areas were collected by interviewing and by a questionnaire respectively. The obtained data were analyzed by means of frequency, proportion, percentage, arithmetic mean, standard deviation, coefficient of variation, chi-square, contingency coefficient, z-test and t-test.

The research findings were as follows:

1. The secondary schools in remote areas were small size schools with higher proportions of male teachers. Majority of teachers had Bachelor's Degree and had teaching experience in secondary school lower than 3 years. The proportion of teacher per students, teachers per classroom and students per classroom were met the standard criteria.
2. The important motivating factors for teachers to work in secondary schools in remote areas were safety, being accepted by school and society, the intention or ideal of life to work, owner of households, recreations, job outlook and being recognized by others.

ภาควิชา ..... ศึกษาศาสตร์
สาขาวิชา ..... สหศึกษาศาสตร์
ปีการศึกษา 2531

ลายมือชื่อนิสิต .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จ เรียบร้อยด้วยดี ทั้งนี้ด้วยพระคุณของท่านอาจารย์ทุกท่านที่ได้กรุณาประสิทธิ์ประสาทวิชาแก่ผู้วิจัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่าน ศาสตราจารย์ ดร.สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และท่านอาจารย์กมล ธิโสภา เป็นอย่างสูง ที่กรุณาให้คำแนะนำและให้ความช่วยเหลือในการแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ พรทิพย์ ไชยโส อาจารย์สำราญ มีแจ้ง อาจารย์ วาสกรี รัชชกุล อาจารย์สุพักตร์ พิบูลย์ และอาจารย์เสนอ กิริมจิตรผ่อง ที่ให้คำแนะนำอันมีค่า พร้อมทั้งให้กำลังใจ และช่วยเหลือตลอดมา

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย อาจารย์ใหญ่ และคณะครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ผู้ให้การสนับสนุนในการทำวิจัยทั้งด้านที่พักอาศัย การเดินทาง และให้ข้อมูล รวมทั้งขอขอบคุณที่ เพื่อน และน้องทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือในการทำวิจัยครั้งนี้ด้วยความเต็มใจยิ่ง

ขอกราบคารวะบิดา-มารดาที่ให้การสนับสนุน และส่งเสริมการศึกษาแก่ผู้วิจัย มาโดยตลอด

ปรีชญา สีมาจารย์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญแผนภูมิ	ฉ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความ เป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
สมมุติฐานของการวิจัย	6
ขอบ เขตของการวิจัย	9
ข้อตกลง เบื้องต้น	10
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	10
ประโยชน์ของการวิจัย	12
2 วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง	13
ตอนที่ 1 โรงเรียนมัธยมศึกษาในท้องที่กันดาร	13
ตอนที่ 2 สิ่งจูงใจในการปฏิบัติงาน	15
ตอนที่ 3 งานวิจัยและ เอกสารที่เกี่ยวข้อง	20
3 วิธีดำเนินการวิจัย	31
ประชากร	31
กลุ่มตัวอย่างและวิธีสุ่มตัวอย่าง	31
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	35
การเก็บรวบรวมข้อมูล	39
การวิเคราะห์ข้อมูล	40

4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	47
	ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของ โรงเรียนมัธยมศึกษาในท้องที่กันดาร และภูมิหลังของครูมัธยมศึกษา	47
	ตอนที่ 2 บัณฑิตมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานของครูมัธยมศึกษาที่ ปฏิบัติงานในท้องที่กันดาร	64
	ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบบัณฑิตมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานของ ครูมัธยมศึกษาท้องที่กันดารกับไม่กันดาร	71
5	สรุปและอภิปรายผลการวิจัย	75
	ข้อค้นพบ	76
	อภิปรายผลการวิจัย	79
	ข้อเสนอแนะ	87
	บรรณานุกรม	90
	ภาคผนวก	95
	ประวัติผู้เขียน	124

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	โรงเรียนมัธยมศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างและจำนวนครู	34
2	จำนวนชั่วโมงสอนของครูต่อสัปดาห์ของโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้งที่ กันดาร	48
3	จำนวนและร้อยละของครูที่พักบ้านพักครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้งที่ กันดาร	49
4	อัตราส่วนครูต่อนักเรียน ครูต่อห้องเรียน ครูชายต่อครูหญิง และ อัตราส่วนนักเรียนต่อห้องเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้งที่กันดาร	49
5	จำนวนและร้อยละของครูมัธยมศึกษาจำแนกตามเพศ	51
6	จำนวนและร้อยละของครูมัธยมศึกษาจำแนกตามวุฒิสูงสุด	51
7	จำนวนและร้อยละของครูมัธยมศึกษาจำแนกตามอายุ	52
8	จำนวนและร้อยละของครูมัธยมศึกษาจำแนกตามอาชีพของบิดา และ มารดา	56
9	จำนวนและร้อยละของครูมัธยมศึกษาจำแนกตามผลการเรียนในระดับ ที่ได้วุฒิสูงสุด	57
10	จำนวนและร้อยละของครูมัธยมศึกษาจำแนกตามเหตุผลที่มาปฏิบัติงาน ในโรงเรียนปัจจุบัน	60
11	จำนวนและร้อยละของครูมัธยมศึกษาจำแนกตามจำนวนครั้งการย้าย .	62
12	จำนวนและร้อยละของครูมัธยมศึกษาจำแนกตามสาเหตุที่เลือกประกอบ อาชีพครู	63
13	ตัวกลางเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์ การกระจายของสิ่งจูงใจในการปฏิบัติงานของครูมัธยมศึกษาทั้งที่ กันดาร จากตัวแปรปัจจัยจูงใจทั้ง 3 ด้าน	64

ตารางที่		หน้า
14	จำนวนความถี่ของผู้ตอบในแต่ละอันดับ และค่าอันดับเฉลี่ยของสิ่งจูงใจ ในการปฏิบัติงานของครูมัธยมศึกษาท้องถิ่นที่กันดาร	68
15	ตัวกลาง เลขคณิต ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์การกระจาย และค่าที่ในการ เปรียบ เทียบปัจจัยจูงใจในการปฏิบัติงานของ ครูมัธยมศึกษาท้องถิ่นที่กันดารที่มีอายุราชการต่างกัน	69
16	ค่าที่แสดงการ เปรียบ เทียบปัจจัยจูงใจในการปฏิบัติงานของครู มัธยมศึกษาจำแนกตามตัวแปรปัจจัยทั้ง 3 ด้าน	71
17	ผลการ เปรียบ เทียบปัจจัยจูงใจในการปฏิบัติงานของครูมัธยมศึกษา ท้องถิ่นที่กันดารที่มีอายุราชการตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป กับครูมัธยมศึกษา ท้องถิ่นที่ไม่กันดาร	72

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่		หน้า
1	ขั้นตอนการลุ่มตัวอย่างของโรงเรียนมัธยมศึกษาทองที่กันดาร	33
2	ร้อยละของครูมัธยมศึกษาจำแนกตามสถานภาพสมรส	53
3	ร้อยละของครูมัธยมศึกษาจำแนกตามภูมิลำเนาเดิม	55
4	ร้อยละของครูมัธยมศึกษาจำแนกตามอายุราชการ	58
5	ร้อยละของครูมัธยมศึกษาจำแนกตามจำนวนปีที่ปฏิบัติงานใน โรงเรียน	59